

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Redactioneel

In dit nummer van het Tijdschrift een artikel van Hilde Descamps waarin zij laat zien hoe de verinnerlijkte ander ons kan helpen in moeilijke tijden. De therapeut wordt in een geslaagde psychoanalytische therapie via de overdracht een steunende factor in de binnenwereld van de patiënt. Daaraan voorafgaand zijn er in de ontwikkeling meer letterlijke vormen van de verinnerlijkte ander, zoals het *transitional object* of de *imaginary companion*. De auteur concentreert zich in haar bijdrage op het concept *inner thou* zoals beschreven door Dori Laub, die als therapeut vooral betrokken was bij ernstige trauma's van overlevenden van de Holocaust. Herstel na ernstige trauma's moet noodzakelijk via de ander verlopen om opnieuw een intern perspectief en een *inner thou* te kunnen opbouwen. De auteur toont aan dat dit concept ook van toepassing is op het bredere veld van psychoanalytische behandelingen wanneer zij stelt dat de *inner thou* beschouwd kan worden als een 'centraal element in elke vorm van psychotherapie waarin zelfreflectie, het spreken en symboliseren centraal staan'.

Het artikel van Reitske Meganck behandelt een belangrijk psychoanalytisch dilemma dat al door Freud benoemd werd: de garantie van absolute vertrouwelijkheid versus de plicht te schrijven als bijdrage aan de wetenschappelijke status van het vakgebied. Hoe is het mogelijk in een psychoanalytische kuur de grondregel te hanteren waarbij van de patiënt openheid vereist is en tegelijk de garantie van absolute vertrouwelijkheid die daarvoor nodig is te doorbreken door over een behandeling te publiceren? Toestemming vragen of een zogenoemde composietcasus samenstellen biedt maar een beperkte oplossing, zoals de auteur laat zien. In de door de lezers van dit Tijdschrift gewaardeerde rubriek *De therapeut aan het werk* proberen we dit probleem te omzeilen door nauwelijks achtergrond te schetsen en in te zoomen op een enkele sessie. Door het ontbreken van de context is het vertrouwelijke materiaal slechts voor weinigen herkenbaar, krijgen we een gefocust beeld van de werkwijze van de therapeut, maar blijft diepgaand begrijpen van de casus achterwege. Daarbij komt dat ook deze werkwijze evenmin de discretie duurzaam en volledig garandeert, zoals de auteur aantoont.

In het derde artikel van dit nummer houdt Cara Smet een pleidooi voor de symbiotische overdracht. In een tijd van veel aandacht voor (potentiële) grensoverschrijdingen een ingewikkeld thema. Maximale nabijheid met behoud van distantie is het veelgehoorde, maar paradoxale devies. Toch slaagt de auteur erin aan de hand van een casus duidelijk te maken hoe een correctieve

herhaling van de vroege symbiose voor deze patiënte helpend was. Het wordt duidelijk dat het ook veel vraagt van de therapeut en dat supervisie en/of intervisie, niet alleen als steun maar ook als <analytische derde>, onontbeerlijk is.

¶ *Wijziging in de samenstelling van de redactie*

Myriam Van Gael heeft de redactie van het Tijdschrift verlaten. Myriam heeft veel betekend voor het Tijdschrift, waarin ze belangrijke taken op zich nam. Zo was ze verantwoordelijk redacteur voor de rubriek *Naast de bank*, en nauw betrokken bij en medeverantwoordelijk voor het onderdeel *De therapeut aan het werk*. Daarnaast was ze als plaatsvervangend hoofdredacteur een belangrijke steun en toeverlaat voor mij. In de redactie was ze verbindend aanwezig en kwam ze vaker met een elegante oplossing wanneer zich een dilemma voordeed. Myriam geniet veel gezag door haar uitstekende redactionele expertise en vaardigheden en wordt als auteur zowel in België als in Nederland zeer gewaardeerd. Recent werd in ons Tijdschrift nog een prachtig artikel van haar gepubliceerd dat eerder als lezing bekroond werd (Van Gael, 2023). Wij als redactie zijn Myriam erg dankbaar voor haar inzet en betrokkenheid bij ons Tijdschrift en voor de jarenlange plezierige samenwerking.

Een hartelijk welkom voor Bart Colson, die de plaats van Myriam Van Gael namens de VVPT zal overnemen. Hij heeft een ruime redactionele ervaring bij het *Tijdschrift Klinische Psychologie*, en zijn psychoanalytische en psychotherapeutische expertise bevindt zich op het gebied van kinderen en jeugdigen. Wij wensen Bart veel plezier en succes toe als nieuw redactielid.

Jos Dirckx

Literatuur

VAN GAEL, M. (2023). De betekenis van de

Holocaust voor de hedendaagse psychoanalytische praktijk. *Tijdschrift voor Psychoanalyse*, 29(2), 74-86.